

Liite: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.9.2023

Vuoden 2024 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönottamiseksi Tampereen kaupungissa

– Aila DüNDAR-Järvinen (TRE:5210/08.00.01/2019)

Valtuustoaloite Termopylen (Thermopylen) kentän historian tuomiseksi näkyväksi Pyynikillä

– Anne Liimola (TRE:3313/10.00.01/2020)

Valtuustoaloite Kalevankankaan joukkohaudan uhrien nimeämiseksi osana

kulttuuripääkaupunkihakua – Sinikka Torkkola ym. (TRE:7641/12.00.01/2020)

Valtuustoaloite esteettömän jääkiekkokaukalon saamiseksi Tampereelle – Joonas Kiviranta ym.

(TRE:6547/08.00.01/2021)

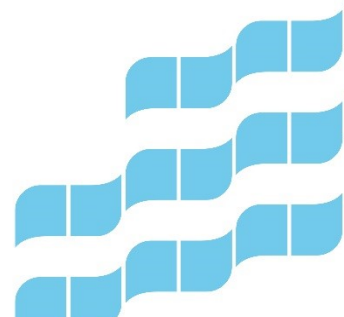
Nuorisovaltuuston aloite nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi (TRE:6513/12.00.01/2022)

Valtuustoaloite tuen lisäämiseksi julkisille saunoille – Jouni Ovaska (TRE:707/12.00.01/2023)

Valtuustoaloite uimahallin rakentamiseksi Linnainmaalle – Aila DüNDAR-Järvinen

(TRE:1163/10.00.01/2023)

Nuorisovaltuuston aloite Nuorisopassin laajentamisesta (TRE:2629/12.00.01/2023)

Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttööntamiseksi Tampereen kaupungissa – Aila Dünder-Järvinen

Kulttuurin palveluryhmän lausunto aloitteeseen:

Aila Dünder-Järvisen valtuustoaloitteessa (jätetty 19.8.2019) esitetään kulttuuribussien käyttöönottoa Tampereen kaupungissa. Kulttuuribussihanke on syntynyt Pispalassa toimivien yhdistysten ja alueella asuvien yksityishenkilöiden halusta vahvistaa asuinalueensa joukkoliikennettä. Hankkeen tarkoitus on osaltaan tuoda esiin alueen taiteilijayhteisön toimintaa. Tässä kontekstissa hankkeessa esitetty Lauri Viita -bussi vahvistaa mielikuvaa Pispalan taiteilijayhteisöstä, Muumi-teemaisen bussin jäädessä heikommin perustelluksi.

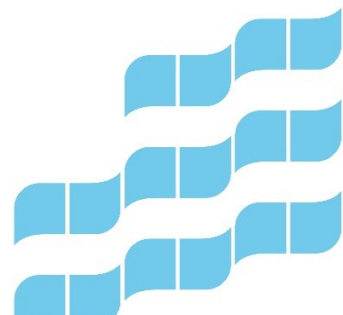
Valtuustoaloitteessa esitellään laaja joukko toimijoita, joita halutaan sitouttaa hankkeen toteutukseen aina yhdistyksistä Visit Tampereen ja Taiteen edistämiskeskuksen kautta Tampereen kaupungin Kulttuurin palveluryhmän toimijoihin. Aloitteessa ei kuitenkaan oteta kantaa toiminnan käytännön koordinointiin eikä hankkeen vastuutahoihin. Onkin tarkasti selvitettävä, kuka hankkeen koordinoinnin voisi ottaa vastuulleen ja kenellä tähän olisi tarpeeksi henkilö- ja taloudellisia resursseja. Hankkeen yhtenä perusteluna käytetty Euroopan kulttuuripääkaupunkihaku on perusteluna vanhentunut Oulun saatua vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupungin tittelin itselleen.

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on todennut 15.9.2021 valtuustoaloitteen käsittelyssä, että Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut ovat uudistetussa ja 9.8.2021 käyttöönotetussa Linjasto 2021-suunnitelman mukaisessa linjastoratkaisussa vakiintuneet. Linja 27 liikennöi Järvensivulta Sorin aukion ja Ratinan kautta Hämeenpuistoon ja sieltä Pispalanharjulle arkisin noin kerran tunnissa klo 06–19 ja lauantaisin klo 9–17 välillä. Joukkoliikenteen vuoden 2022 talousarviossa oli myös tähän liikennetarjontaan varauduttu. Idea kulttuuribussista todettiin mielenkiintoiseksi mutta joukkoliikennelautakunta ei ollut varautunut sen toteuttamiseen muilta osin kuin edellä kerrotusti säilyttämällä liikennetarjonnan.

Kulttuurin palveluryhmästä Tampereen taidemuseo sekä Kirjastopalvelut ovat olleet erikseen pyydettyä valmiita antamaan asiantuntija-apua Muumi- ja Lauri Viita -teemaisten kulttuuribussien suunnittelussa. Bussien sisältösuunnittelun päävastuuta ja toteutusta Kulttuurin palveluryhmän eri yksiköt eivät kuitenkaan voi itselleen ottaa. Nämä vastuut tulee olla toisaalla. Koska Tampereen joukkoliikennelautakunta ei vastauksessaan ole varautunut edistämään Aila Dünder-Järvisen valtuustoaloitetta, eivät myöskään Kulttuurin palveluryhmän yksiköt ole varautuneet hankkeen edistämiseen. Aloitteen sisältämille toimenpiteille ei ole osoitettu erillistä rahoitusta eikä muita resursseja vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelija:

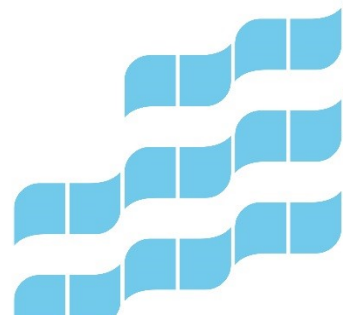
Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, juha.ahonen@tampere.fi, puh. 050 411 3033

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta käsitteli valtuustoaloitetta kokouksessaan 15.9.2021 (§ 80) ja antoi seuraavan lausunnon:

Aila Dündar-Järvinen esittää valtuustoaloitteessaan 19.8.2019, että Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asukkaiden kanssa aloittaa kulttuuribussi - pilotin Pispalan joukkoliikenteen osalta. Aloitteessa on kuvattu laajasti erilaisia teemoja, joiden ympärille kulttuuribussi-pilotin voisi rakentaa. Aloitteen alkusanoissa viitataan vuosien 2018-2019 aikaiseen vaikuttamistyöhön, jolla turvattiin lakkautusuhan alla olleet Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut. Tampereen kaupunginvaltuusto myönsi talousarviokokouksessaan 19.11.2018 määrärahan Pispalanharjun joukkoliikennepalveluille vuodelle 2019. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti sen jälkeen keväällä 2019, että Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut voivat jatkua kevääseen 2020. Aloite on tehty ajankohtana, jolloin Pispalanharjun joukkoliikennepalveluista oli tehty edellä mainittu turvaava päätös vain kevääseen 2020 asti.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toteaa, että Pispalanharjun joukkoliikennepalvelut ovat uudistetussa ja 9.8.2021 käyttöön otetussa Linjasto 2021-suunnitelman mukaisessa linjastoratkaisussa vakiintuneet. Linja 27 liikennöi Järvensivulta Sorin aukion ja Ratinan kautta Hämeenpuistoon ja sieltä Pispalanharjulle arkisin noin kerran tunnissa klo 06 - 19 ja lauantaisin klo 9-17 välillä. Joukkoliikenteen vuoden 2022 talousarviossa on tähän liikennetarjontaan varauduttu. Idea kulttuuribussista on mielenkiintoinen mutta joukkoliikennelautakunta ei ole varautunut sen toteuttamiseen muilta osin kuin edellä kerrotusti säilyttämällä liikennetarjonnan.

Valtuustoaloite kulttuuribussien käyttöönotosta Tampereen kaupungissa

Pispalanharjun joukkoliikenteen jatkumisen puolesta on käyty jo liki kahden vuoden mittainen taistelu. Pispalan asukkaat ovat tehneet kaikkensa, jotta joukkoliikenne jatkuisi Pispalanharjulle. Lukuisia vetoamuksia lähetettiin valtuutetuille ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan jäsenille. Lisäksi kerättiin yli 1600 nimeä sisältävä adressi liikennöinnin jatkumisen puolesta. Allekirjoittanut teki valtuustoaloitteet 19.2.2018 sekä 29.1.2019 liikennöinnin jatkamiseksi Pispalanharjulle. Asukkaat ideoivat mm. kulttuuribussireitin Pispalanharjulle, koska Tampereen kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Tähän hienoon ideaan kaupunki ei ole vielä tarttunut. Taistelu bussilinjan jatkumiseksi Pispalanharjulle kuitenkin lopulta auttoi ja Tampereen kaupunginvaltuusto myönsi budjettikokouksessaan 19.11.2018 100 000 euroa pikkubussin liikennöintiä varten vuodelle 2019. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti vielä keväällä 2019, että liikennöinti linjalla 115 voi jatkua muiden linjojen tavoin kevääseen 2020.

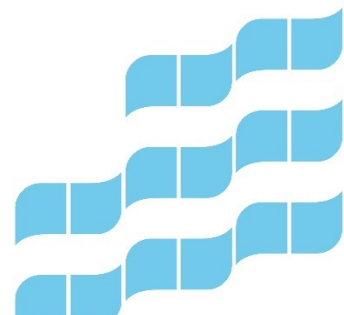
31.10.2018 Pispalan aktiivit ja yhdistykset tekivät esityksen päättäjille bussilinja 15:n palauttamisen puolesta ja ehdotuksen uudenaikaisesta kulttuurikonseptista **Pispala Bus**, joka palvelisi harjun asukkaiden lisäksi turisteja vetovoimaisella tavalla. Esitystä tukivat myös lukuisat Pispalan kulttuurivaikuttajat (alla):

Erityisesti kulttuuribussia ideoivat seuraavat vaikutusvaltaiset tahot:

Katja Villemonteix, työryhmän vetäjä ja esityksen kirjoittaja
Lauri Viita -seura, Arto Ilkka Jalonen, puheenjohtaja
Pispalan Asukasyhdistys ry, Katja A. Wallenius, puheenjohtaja
Toivo (Topi) Autiosaari ja Annamarja Ollikainen-Autiosaari
Pispalan Kirjastoyhdistys ry
Pispalan Kulttuuriyhdistys ry / Hirvitalo – Pispalan nykytaiteen keskus
Pispalan Musiikkiyhdistys ry, Ari Pulkkinen, puheenjohtaja ja Juha Hildén, rahastonhoitaja
Pispalan Moreeni ry
Pispalan Saunayhdistys ry
Pispan koulun vanhempainyhdistys ry, Jenni Partanen, puheenjohtaja

Tukijat

Mikko Alatalo, kansantaiteilija
Klaus Haapaniemi, suunnittelija ja kuvittaja
Satu Hassi, kansanedustaja, kirjailija
Juha Hurme, kirjailija
Anna Elina Isoaro, kirjallisuuden läänintaiteilija
Sirku Peltola, näytelmäkirjailija, teatteriohjaaja
Jotaarkka Pennanen, teatteriohjaaja, kirjailija
Ville Pirinen, sarjakuvataiteen läänintaiteilija
Pispalan Pulteri, Juha Tuominen, ravintoloitsija
Aliisa Pulkkinen, näyttelijä
Tuire Salenius, näyttelijä

Mikko Viherjuuri, ohjaaja
Heikki Salo, säveltäjä, sanoittaja, laulaja
Tampereen Kulttuuriyhdistys ry, Juhana Mattila, puheenjohtaja
Tampereen Matkailuoppaat – Tampere Tourist Guides ry, Katja Wallenius, puheenjohtaja
Vastavirta-Klubi

Kulttuuribussin idea on erinomainen ja sillä olisi toteutuessaan monia Tamperetta, asukkaita ja turisteja hyödyntäviä vaikutuksia; myös kulttuuripääkaupunkihaussa. Pispalalaisten halu kehittää ja parantaa ideoiden omaa aluettaan ja kaupunkiaan on merkille pantavaa ja ansaitsee sen, että kaupunginvaltuutetut pohtivat vakavasti esitettyä kulttuuribussi- konseptia. Esityksen allekirjoittajat ovat luvanneet tuottaa Pispala Bus - konseptia ja kehittää siitä vetovoimaa lisäävän tekijän kaupungin kulttuuritarjontaan. He ovat sitoutuneet tekemään työtä sen eteen, että yksityisautoilua saataisiin vähennettyä Pispalassa ja omalle bussille tulisi lisää matkustajia. He ovat haastaneet positiivisella tavalla pispalalaisia ja Pispalassa vierailevia ilmastotalkoisiin ja käyttämään bussi 115:ta. He ovat järjestäneet autottomia päiviä, jotta asukkaat jättäisivät oman auton kotiin ja käyttäisivät bussia. Huomionarvoista on, että linja 115 on ainoa, jolla pääsee esteetöntä tasaista reittiä pitkin Pyynikin näkötornille. Säännöllinen bussiyhteys harjun nähtävyyksien äärelle on edellytys yksityisautoilun vähentämiseen.

Laajassa esityksessä päättäjille todetaan mm:

” Pispala tunnetaan sen rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja teollisuushistorian mukana syntyneestä työläisasutuksesta. Toteutuakseen Pispala Bus (kulttuuribussi) tarvitsee muitakin yhteistyökumppaneita kuin vain Pispalan yhdistykset. Jos kaupunki innostuu ajatuksesta, hanke toteutettaisiin yhteistyönä Pispalan yhdistysten, joukkoliikenteen, Visit Tampereen, Taiteen edistämiskeskuksen, Tampereen kulttuuripalveluiden, Tampereen taidemuseon Muumimuseon ja Tampere-talon kesken. Pispalan yhdistykset tarjoavat osaamistaan ja aikaansa toteuttamaan bussielämystä, ettei kaupungin tarvitse ottaa kaikkea vastuuta. Monialainen yhteistyö tukee kaupungin strategiaa, jossa kannustetaan ottamaan asukkaat ja yhdistykset mukaan elämysten ja ilmiöiden tuottamiseen. Ehdotamme, että linjasta 115 kehitetään konsepti Pispala Bus, jonka kaksi busssia kulkevat teemoilla muumit ja Lauri Viita. Pispala Bus olisi sähköbussi, jonka latauspiste olisi päätepysäkillä Harjunpäässä. Tämä tukisi kaupungin strategian hiilineutraaliuden tavoitteita ja sopisi erinomaisesti Pispalan henkeen. Päätepysäkille ja Vesisäiliönmäen viereen tulisivat opasteet näköalapaikalle. Kartoissa olisi Pispalan kiinnostavia paikkoja, kuten esimerkiksi Rajaportin sauna, Pispalan Pulteri, Vastavirtaklubi, Haulitorni, Lauri Viidan museo, Café Pispala, Pispalan pitkät portaat, Hirvitalo, lasten leikkipuistot ja niin edelleen.”

Lauri Viita –bussi

”Toinen bussi sisustettaisiin teemalla Lauri Viita. Linja kulkee harjulla Viidan muistomerkin, syntymäkodin ja Viidan kuvista tutun näköalapaikan ohi ja päättyy Lauri Viita -museon kulmille. Harjunpään päätepysäkestä tulisi Lauri Viidan pysäkki. Bussin sisällä olisi otteita Viidan teksteistä sekä tietoa suomeksi ja englanniksi Viidan elämästä ja Viitaan liittyvistä paikoista. Pispalan yhdistykset tuottaisivat sisällön ilmaiseksi.”

Muumibussi

"Muumilaakso on tunnettu boheemista elämäntavasta, persoonallisista tyypeistä, luonnonläheisestä elämänmenosta ja kauniista maisemista, villiintyneistä puutarhoista omenapuineen, yhteisöllisyydestä ja hyväntahtoisesta ilmapiiristä sekä sööteistä, värikkäistä puutaloista. Tampere-talon pysäkit nimettäisiin Muumipysäkeiksi. Tampere-talo ja Muumimuseo ovat menestystarinoita, jotka laajentuisivat entistä kokonaisvaltaisemmaksi elämykseksi Pispala Bussin myötä. Marriott- hotelli nousee Tampere-talon viereen. Hotellin ja Tampere-talon vierestä kulkeva Pispala Bus tarjoaisi turisteille mainion ja vaivattoman tavan saada ikimuistoisia kokemuksia Tampereesta. Tampereen taidemuseon Muumimuseon johtaja, Taina Myllyharju suhtautuu ideaan innostuneesti. Myllyharju lupasi Muumimuseon lähtevän ilman muuta mukaan Pispala Bus -hankkeeseen, jos se kehittyi konkreettiseen suunnitteluun. Muumimuseo tuottaisi itse sisällön Muumibussiin."

Kulttuuripääkaupunkihakku

"Pispalalaisista on upeaa, että kaupunki tavoittelee kulttuuripääkaupungin titteliä. Uskomme, että Pispalalla on tarjota paljon myös kansainvälisellä tasolla. Joukkoliikenteen bussi kulttuurilinjana tarjoaisi matkailijalle vastustamattoman kokonaispaketin. Kulttuuripääkaupunkihakemuksissa menestyvät vain ne kaupungit, joissa jo on näytöä kulttuuriin panostamisessa, osallistavaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken sekä vireillä olevia omaperäisiä hankkeita. Kiinnostavimpia kulttuurikohteita ovat ne, joissa ilmiöt ovat lähteneet aidosti liikkeelle ihmisistä ja elämästä. Millaisen viestin Tampereen kaupunki antaa hakiessaan kulttuuripääkaupungin titteliä, mutta samalla on ollut lakkauttamassa joukkoliikenneyhteyden Pispalanharjulle – paikkaan, joka on kuulu rikkaasta kulttuuriperinteestä ja taiteilijoistaan? Pispalassa on asunut ja asuu taiteilijoita, muusikoita, runoilijoita, kirjailijoita ja näyttelijöitä, kuten esimerkiksi Hassan Blasim, Aaro Hellaakoski, Juha Hurme, Yrjö Jylhä, Suvi Karjula, Aki Kaurismäki, Sirkku Peltola, Hannu Salama, Heikki Salo, Seela Sella, Lauri Viita, Olavi Virta."

Esitän, että Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asukkaiden kanssa aloittaa kulttuuribussi – pilotin Pispalan joukkoliikenteen osalta esim. edellä kuvatuin teemoin. Jos pilotti osoittautuu onnistuneeksi, sitä voidaan myöhemmin laajentaa, myös muihin Tampereen alueisiin.

Tampereella 19.8.2019

Aila Dündar-Järvinen
Kaupunginvaltuutettu (sd)

Valtuustoaloite Termopylen (Thermopylen) kentän historian tuomiseksi näkyväksi Pyynikillä – Anne Liimola

Valtuutettu Anne Liimola esittää toukokuussa 2020 jättämässään valtuustoaloitteessa Pyynikillä sijaitsevan Termopylen kentän historian näkyväksi tekemistä alueella pystytettävän infotaulun avulla ja mahdollisesti myös muilla keinoin. Liimola esittää myös ennallistamissuunnitelman tekoa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja poikkihallinnollisesti.

Vastineena aloitteeseen Pirkanmaan maakuntamuseo (kulttuuriympäristötehtävää hoitava alueellinen vastuumuseo) toteaa, että Termopylen kentän historian tuominen esiin kaupunkilaisille maastoon pystytetyn infotaulun muodossa on perusteltua paikan moniulotteisen ja merkityksellisen historian vuoksi. Alueen ennallistamiseksi maakuntamuseo suosittelee ainoastaan kevyitä maisemanhoidollisia toimenpiteitä.

Kulttuurin palveluryhmään kuuluva Historialliset museot -yksikkö on kulttuuriperintötiedon ylläpitoon liittyvän tehtävänsä puitteissa tarvittaessa valmis tuottamaan tai tarkistamaan valtuustoaloitteessa mainitun historiainfotaulun sisällön, mikäli jokin toinen taho vastaa aloitteen mainitsemasta alueen ennallistamisesta ja/tai infotaulun pystyttämisestä. Myös Vapriikin kuva-arkiston aineistot ovat käytettävissä hankkeeseen. Taulun tarkemman sijoituspaikan soveltuvuudesta kulttuuriympäristön näkökulmasta sekä maahan kajoavista muista toimenpiteistä on pyydetty lausunto Pirkanmaan maakuntamuseolta.

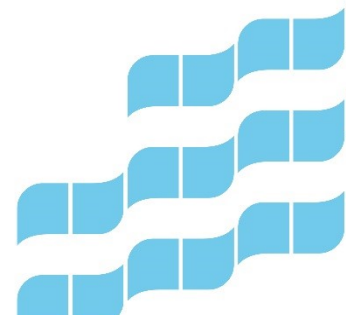
Varsinaiset alueen ennallistamistyöt tai infotaulun pystyttäminen eivät kuulu kulttuurin palveluryhmän tehtävään, eikä tähän ole varattu määrärahoja Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelijat:

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, juha.ahonen@tampere.fi, puh. 050 411 3033

Kulttuuriympäristöyksikön päällikkö Anna Lyyra-Seppänen, anna.lyyra-seppanen@tampere.fi,
puh. 041 730 2909

Museonjohtaja Marjo-Riitta Saloniemi, marjo-riitta.saloniemi@tampere.fi, puh. 050 553 8671

Valtuustoaloite

Anne Liimola (SDP) 18.5.2020

Termopylen (Thermopylen) kentän historia näkyväksi Pyynikillä

Valtuustoaloitteessani esitän, että Pyynikillä olevan Termopylen kentän historia tuodaan näkyväksi alueella. Tämä onnistuu esim. "metsittyneen" alueen ennallistamisena osittain/kokonaan. Vähin mitä aloitteellani esitän toteutettavan on infotaulun pystyttäminen alueelle, esim. alueella olevien kuntoiluvälineiden viereen. Infotaulun merkitys on oleellinen, jotta kentän historia tuodaan esille. Kenttä on osa historiaamme, kulttuuriperintöämme. Aloitteessani edellytän, että kaupungissa tehdään yhteistyötä alueen suunnitelmassa eri toimijoiden kanssa, poikkihallinnollisesti. Historiainfotaulun ja mahdollisen ennallistamissuunnitelman voisi toteuttaa myös osallistaen opiskelijoita.

Aloitteeni tehtävä on tuoda esille kentän historiaa ja se, että historia tuodaan Pyynikillä liikkuvien tietoisuuteen kentän historiaa kuvaavassa infotaulussa ja mahdollisesti kentän rakenteiden esille tuomisena, ennallistamisena, luonnonsuojelualueen arvoa kunnioittaen.

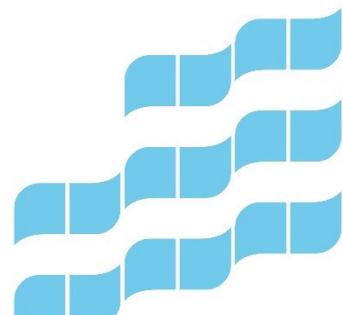
Termopylen kenttä sijaitsee Termopylen solan ja Pyynikin näkötornin välissä. Kansanvalistusseura on järjestänyt kentällä juhlia 1880-luvulta lähtien ja kenttä on toiminut 1906 vuodesta alkaen aina 1950-luvulle sosialidemokraattien vappujuhlien pitopaikkana. Vuonna 1945 vappujuhlaan osallistui 25000 henkeä. Partiolaiset ovat myös järjestäneet tapahtumia kentällä. Kentän joitakin rakenteita on vielä näkyvissä.

Kaupungin sivulla kerrotaan, että vuonna 1962 kaupunki rakensi Thermopylen kentälle uuden laululavan nimeltä Pyynikin laululava, josta ei ole jäljellä enää juuri mitään.

"Vanhan laululavan entisöintiin ja siellä järjestettäviin tapahtumiin suhtaudutaan myös kielteisesti, koska alueelle ei ole mahdollista järjestää yleisöpysäköintiä," todetaan Hoito- ja käyttösuunnitelmassa vuosille 2003-2012.

Entisöinti tai osittainen entisöinti ei mielestäni tarkoita yleisöpysäköinnin järjestämistä, vaan olisi Tampereen historian näkyväksi tekemistä.

Anne Liimola

Valtuustoaloite Kalevankankaan joukkohaudan uhrien nimeämiseksi osana kulttuuripääkaupunkihakua – Sinikka Torkkola ym.

Keväällä 1918 Tampereella käytiin Suomen sisällissodan verisin ja ratkaisevin taistelu. Taisteluissa ja myöhemmin Tampereen vankileirillä kuolleista punaisista valtaosa haudattiin nimettöminä Tampereen Kalevankankaan hautausmaalle avattuun joukkohautaan. Nykytutkimuksen esittämän arvion mukaan Kalevankankaan joukkohautaan olisi haudattu noin 2 700 vainajaa, mutta suurempiakin arvioita on esitetty.

Sinikka Torkkolan ynnä muiden valtuutettujen 14.12.2020 jättämän valtuustoaloitteen mukaan punaisten joukkohautaan haudattujen vainajien henkilöllisyydet tulee selvittää. Valtuustoaloitteeseen annettiin ensimmäisen kerran vastine syksyllä 2022 ja sitä käsiteltiin sivistys- ja kulttuurilautakunnan talousarviokokouksen yhteydessä (14.9.2022 § 139). Vastine palautettiin tuolloin valmisteluun.

Nimien selvitystyö

Tampereen Historialliset museot on saanut päätökseen joukkohautaan haudattujen henkilöiden nimien selvityksen. Tällä hetkellä nimiä on tunnistettu 2 608, mikä on arviolta hieman alle 90 % hautaan haudattujen vainajien määrästä. Tarkkuusluokka on tähän hankkeeseen verrattaviin muihin tutkimushankkeisiin nähden varsin korkea ja noudattaa kaavaa, jossa 80 % nimistä saadaan selville, 10 % nimistä on ristiriitaisuuksia ja 10 % nimistä ei saada koskaan selville.

Historialliset museot -yksikkö julkaisee listan tunnistetuista nimistä sähköisesti, mikä mahdollistaa mahdollisen lisätiedon ja palautteen saamisen ulkopuolisilta tutkijoilta sekä suurelta yleisöltä.

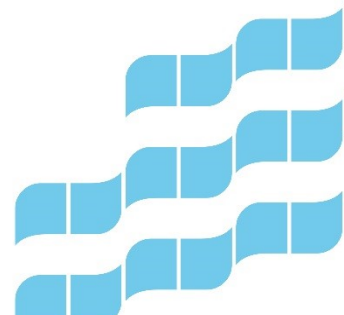
Nimilaattojen sijoittaminen hautamonumentin yhteyteen

Aloite sisälsi myös esityksen, että Jussi Hietasen vuonna 1941 veistämän hautamonumentin *1918 vakaumuksensa puolesta sortuneiden työläisten muistolle* yhteyteen sijoitetaan nimilaatta, jossa mainitaan selvitystyössä luetteloitujen Tampereella Suomen 1918 sisällissodassa punaisten puolella kuolleiden sotilaiden nimet.

Valtuustoaloitteessa esitettyä yhtenäistä nimilaattaa ei ole mahdollista toteuttaa nimilistan vaatiman suuren tilan vuoksi. Vaihtoehtoisina toteutustapoina on esitetty, että Hietasen muistomerkistä puuttuvien punavankien muisto huomioidaan joko sähköisellä nimilaatalla tai Hietasen veistämästä hautamuistomerkistä erillisellä itsenäisellä teoksella.

Hankkeen edistyminen

Nimilaattahanketta varten on perustettu apulaispormestari Pakka Salmen johtama, Tampereen kaupungin, työväenjärjestöjen sekä Tampereen seurakuntayhtymän välinen erillinen työryhmä. Hanketta on vuoden 2023 aikana olleissa kokouksissa on päätetty edistää niin, että Kalevankankaan hautausmaan alueelle suunnitellaan fyysinen muistolaatta/ -laatat, joissa on esillä joukkohautaan haudattujen vainajien nimet ja muut olemassa olevat tiedot. Hanketta edistetään Tampereen kaupungin kilpailuttamien maisema-arkkitehtitoimistojen kautta. Tähän ratkaisuun päädyttiin, koska hanke on alueen maisemallisen kokonaisuuden kannalta poikkeuksellisen merkittävä.

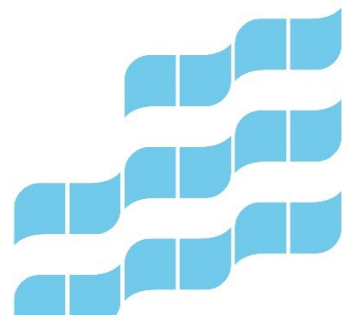
Hanke etenee Tampereen Kulttuurin palveluryhmään kuuluvassa Tampereen taidemuseossa ja suunnittelu tehdään tiiviissä yhteistyössä Tampereen seurakuntayhtymän kanssa. Suunnittelun etenemisessä huomioidaan myös työväenjärjestöjen edustajat. Tämän lisäksi on tärkeää, että hanke on osa Tampereen kaupungin julkisen taiteen ohjausryhmän toimintaa. Hankkeen suunnittelu valmistuu vuoden 2023 aikana ja se toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Hankkeen rahoitus

Tampereen kaupunki on varannut Tampereen taidemuseon kautta hanketta varten 60 000 euron erillisrahoituksen vuodelle 2023. Hankkeeseen osallistuvat työväenjärjestöt sopivat hankkeen mahdollisesta loppurahoituksesta. Aloitteen sisältämille toimenpiteille ei ole osoitettu erillistä rahoitusta Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelija:

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, juha.ahonen@tampere.fi, puh. 050 411 3033

14.12.2020

Tampereen kaupunginvaltuustolle

Kalevankankaan joukkohaudan uhrien nimeäminen osana kulttuuripääkaupunkihakua

Tampereen ja ympäristökuntien hakemus Euroopan kulttuuripääkaupungiksi osoittaa syvällistä ymmärrystä kulttuurista ja kaupungin historiallisista juurista. Haku nivoo lukuisia toimia yhteen yhdenvertaisuuden pääkaupunki -teemalla. Haun suomenkielisessä esittelyssä sisällissotaan ja sen seurauksiin viitataan muun muassa näin: ” Sisällissodan taisteluista tasa-arvon tavoittelijaksi nousseella kaupungilla on historialliset ansionsa yhdenvertaisuuden pääkaupungiksi”. Englanninkielisessä hakukirjassa vallankumous-sanalla viitataan paitsi kaupungissa tapahtuneisiin teollisiin ja teknologisiin vallankumouksiin myös sisällissotaan. Osana haun kattokäsitteen ”Quality by Equality” kuvaamista vallankumouksesta todetaan hakukirjassa näin:

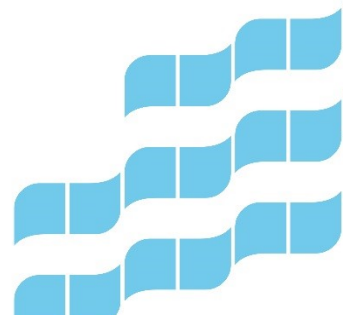
A city of equality, by historical necessity, has faced various revolutions. Our history of revolutions ranges from the Civil War of 1918 to different industrial and technological revolutions – and it certainly includes the struggle for social equality such as manifested through education. The theme of revolutions is urgent today, as democracy and equality are being challenged in Europe. We need to understand how revolutions can be constructive, and we want to make them happen now.

Sisällissodanaikainen, tuhansien uhrien nimetön joukkohauta on luo ristiriitaisen varjon Tampereen hakemukselle kulttuuripääkaupungiksi. Nimetön joukkohauta on ristiriidassa myös nykyeurooppalaisten käytäntöjen kanssa. Sisällissotien uhrien tunnistaminen on ollut merkittävä osa rauhan rakentamista muun muassa entisen Jugoslavian alueen sisällissodissa. Uhrien tunnistamisessa on ollut mukana myös suomalaisia, kansainvälisesti arvostettuja asiantuntijoita.

Vuosien varrella aloitteita nimien lisäämiseksi on tehty useitakin. Viimeksi aloite on tehty vuonna 2013. Tuolloin tavoitteena oli nimien saaminen muistomerkkiin vuoteen 2018 mennessä, jolloin sodan alkamisesta tuli kuluneeksi sata vuotta. Muualla Suomessa ja Pirkanmaalla moniin muistomerkkeihin uhrien nimiä onkin lisätty. Tampereella, joka oli yksi sisällissodan keskeisiä tapahtumapaikkoja, nimien lisääminen ei kuitenkaan ole edennyt. Nimien lisäämättömyyttä on perusteltu paitsi taloudellisilla syillä myös uhrien kattavan nimiluettelon puuttumisella ja nimitaulujen lisäämisen vaikutuksella muistomerkin taiteelliseen arvoon. Kalevankankaan joukkohaudan noin 2700 uhrin nimiä on saatu selville Suomen sotaturmat -projektin yhteydessä. Sittenkin uhrien nimiä on selvitetty lisää. Täydellisen nimilistan puuttuminen tai muistomerkin taiteellinen arvo eivät kuitenkaan ole sellaisia esteitä, etteikö niitä voisi voittaa.

Nimetön joukkohauta on häpeätahra, jollaista ei voine Euroopan kulttuuripääkaupungiksi pyrkivän Tampereen sydämessä olla. Hakemuksen arvioitsijat ovat tulossa Tampereelle ensi vuonna. Me allekirjoittaneet Tampereen kaupunginvaltuutetut esitämme, että kaupunki ryhtyy pikaisiin toimiin, jotta Kalevankankaan muistomerkkiin saadaan lisättyä uhrien nimet mahdollisimman nopeasti.

Sinikka Torkkola

Kokouksen aikana aloitteen Kalevankankaan joukkohaudan uhrien nimeäminen osana kulttuuripääkaupunkihakua allekirjoittivat lisäksi seuraavat valtuutetut:

Mikko Aaltonen

Ulla-Leena Alppi

Milka Hanhela

Minna Minkkinen

Noora Tapio

Riitta Ollila

Petri Siuro

Ilkka Porttikivi

Johanna Loukaskorpi

Pekka Salmi

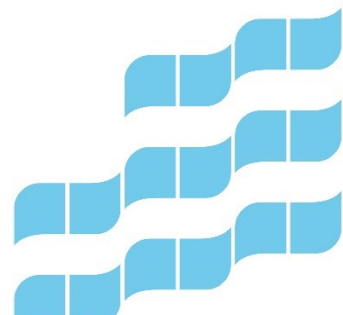
Henri Backman

Tiina Elovaara

Ulla Kampman

Merve Caglayan

Anne Liimola

**Valtuustoaloite esteettömän jääkiekkokaukalon saamiseksi Tampereelle
– Joonas Kiviranta ym.**

Valtuutettu Joonas Kiviranta ynnä muut valtuutetut ovat esittäneet 20.9.2021 jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki selvittäisi esteettömälle jääkiekkokaukalolle soveltuvaa paikkaa ja sen toteuttamista.

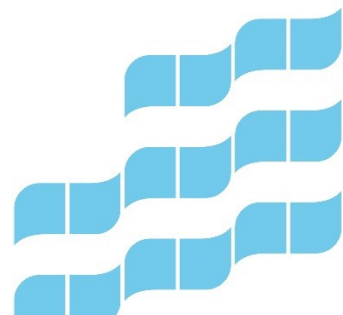
Tampereen kaupungissa ei ole tällä hetkellä yhtään esteetöntä jääkiekkokaukaloa ja tarve esteettömälle kaukalolle on myös ollut verrattain vähäinen. Esteettömän jääkiekkokaukalon toteuttaminen on Liikunnan ja nuorison palveluryhmän näkökulmasta kannatettavaa, mutta tämänhetkisen riittämättömän jäähallikapasiteetin yhteydessä sen toteuttaminen ei ole mahdollista.

Aloitteessakin mainittu Hakametsän Sport Campus tulee rakentumaan vuodesta 2024 alkaen. Hakametsä Sport Campus -hankkeen toteuttavat Tampereen kaupunki, Peab Oy ja YH Kodit. Tampereen kaupunki pitää huolen, että alueen jäähallien suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan myös esteettömyys ja esteettömän kaukalon toteuttaminen.

Aloitteen sisältämillä toimenpiteillä ei ole osoitettu erillistä rahoitusta Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelijat:

Liikunta- ja nuorisajohtaja Jukka Etu-Seppälä, jukka.etu-seppala@tampere.fi, puh. 050 342 2812
Suunnittelija (liikuntapalvelut) Anna Henttonen, anna.henttonen@tampere.fi, puh. 040 660 2057

Valtuustoaloite esteettömästä jääkiekkokaukalosta Tampereelle

Parajääkiekko on urheilulaji, jossa pelaajat liikkuvat jäällä kelkassa istuen. Lajilla on harrastajia ympäri maailmaa, sitä pelataan paralympialaisissa, ja siitä järjestetään mm-kisat. Suomessa laji on verrattain pieni, ja yhden haasteen asettaa asianmukaisten harrastuspaikkojen vähäisyys. Vaikka muuten esteettömyys toteutuisi jäähallissa ja pelaajat pääsevät kentälle, on esteettömiä kaukaloita Suomessa vain muutama. Erona tavanomaiseen kaukaloon, esteettömässä jääkiekkokaukalossa ei ole kynnystä vaihto-, ja rangaistusaitioihin, ja niiden kohdalla kaukalo on läpinäkyvää muovia, jotta pelaajat näkevät kentälle. Tämä mahdollistaa itsenäisen liikkumisen aitioihin, kentän tapahtumien seuraamisen, sekä näköyhteyden tuomareihin. Vaikka harjoittelu onnistuu pienellä porukalla tavanomaisessa kaukalossa, mahdollistaa esteetön kaukalo suuremmalla joukkueella harjoittelun, sekä virallisten pelien järjestämisen.

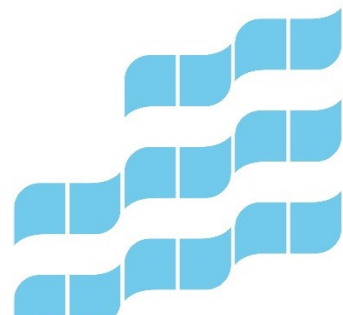
Tampereella lajia on pelattu vuodesta 2011. Koko maassa aktiivipelaajia on noin 50, harrastajien määrä on tätä suurempi. Harrastajia löytyy mm. Turusta, Jyväskylästä, ja Helsingistä, joten Tampere olisi myös heidän pelejään varten sopivan keskeinen sijainti. Esteetön kaukalo auttaisi useamman löytämään lajin pariin, niin Tampereella kuin valtakunnallisestikin. Toteutuessaan esteetön kaukalo edistäisi kaupunkilaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja sementtoisi asemaamme jääkiekkopääkaupunkina.

Esteetön kaukalo voidaan toteuttaa muokkaamalla tavanomaista kaukaloa, ja sitä voidaan käyttää myös tavanomaisen jääkiekon pelaamiseen. Vaihtoaition alueeseen tulee suunnittelussa kiinnittää huomiota, jotta se palvelee parhaalla mahdollisella tavalla molempia jääkiekon tyyppejä. Verrattuna tavanomaiseen kaukaloon, esteettömän kaukalon lisäkustannus lasketaan muutamissa tuhansissa euroissa, minkä lisäksi kuluja aiheutuu itse jäähallin esteettömyyden toteutumisesta. Kustannustehokkainta voisi olla valita kohde, jota ollaan muutenkin uudistamassa. Esimerkiksi Hakametsä Sport Campuksen toteutuksen yhteydessä yksi kaukalo ja halli voitaisiin toteuttaa esteettömänä. Mikäli Hakametsä osoittautuisi soveltuvaksi kohteeksi, tarjoaisi se samalla hienot puitteet esimerkiksi parajääkiekon leiritoiminnalle, ja kansainvälisille otteluille.

Esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää esteettömälle jääkiekkokaukalolle soveltuvaa paikkaa ja sen toteuttamista.

Tampereella, 20.09.2021
Joonas Kiviranta

Kaupunginvaltuutettu (ps)

Aloitteen ovat myös allekirjoittaneet sähköisesti:

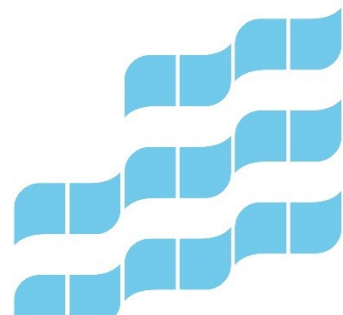
Kaupunginvaltuutetut:

Milka Hanhela (vas.)
Kirsi Kaivonen (sd.)
Jaakko Mustakallio (vihr.)
Antti Moisander (ps.)
Anni Molari (ps.)
Jouni Ovaska (kesk.)
Marika Puolimatka (ps.)
Pekka Salmi (sd.)
Mirja Salmijärvi (vihr.)
Oras Tynkkynen (vihr.)

sekä

Varavaltuutettu:

Teija Hautanen (vas.)

Nuorisovaltuuston aloite nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi

Nuorisovaltuusto on 6.9.2022 jättämässään aloitteessa edellyttänyt, että Tampereen kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi.

Hyväksyessään Nuorisopalveluiden palveluverkkosuunnitelman 2021–2035 sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksessa elokuussa 2021 (26.8.2021 § 116) Tampereen kaupunki on ryhtynyt suunnitelmallisiin toimenpiteisiin nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi Tampereella nyt ja tulevaisuudessa.

Vuonna 2022 nuorisotyön resursseja lisättiin liikkuvalla nuorisotilalla (Liikkis, investointien puolelta 80 000 euroa) sekä kahdella nuoriso-ohjaajalla. Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueudistuksen seurauksena nuorisolain alaiset etsivät nuoriso-ohjaajat (6 henkilötyövuotta) siirtyivät Sosiaali- ja terveystieteiden Nuorisopalveluiden organisaatioon ja lisäksi heille saatiin koordinaattori (1 henkilötyövuosi) lähiesihenkilöksi. Keväällä 2023 myönnettiin kauppakeskuksen nuorisotilalle 115 000 euroa loppusyksyyn 2023 tilan käynnistämiseen, tilavuokriin sekä neljän nuoriso-ohjaajan palkkaamiseen. Tavoitteena on saada pysyvä nuorisotila kauppakeskukseen vuoden 2024 alusta alkaen. Neuvottelut tilan käyttöönotosta ovat käynnissä Tampereen Tilapalvelut Oy:n ja kauppakeskuksen kanssa.

Vuoden 2024 talousarvioesityksessä on huomioitu kauppakeskusnuorisotilan pysyvä rahoitus vuoden 2024 alusta alkaen sekä kolmen nuoriso-ohjaajan palkkaaminen Vuoreksen nuorisotyön tarpeeseen vastaamiseksi.

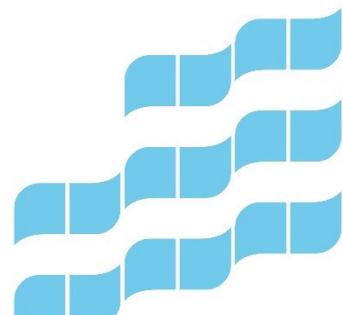
Vuosien 2025–2030 aikana esitettävät lisäresursoinnit nuorisotyöhön ovat:

- toisen asteen koulunuorisotyön vakinaistaminen aluehallintoviraston myöntämän hankekokeilun (2023–2024) jälkeen
- Hervannan nuorisokeskus Kupolin uusien tilojen valmistuminen ja muutto Hervannan vapaa-aikakeskukselle
- Peltolammin hyvinvointikeskus
- Hiedanrannan nuorisotila
- Kaukajärven nuorisotila
- Viinikanlahden nuorisotila

Näihin suunniteltuihin tiloihin uusia nuoriso-ohjaajien vakansseja tarvitaan tulevaisuudessa 8 henkilötyövuotta, jakautuen arviolta seuraavasti: Peltolampi 2 henkilötyövuotta, Hiedanranta 3 henkilötyövuotta ja Viinikanlahti 3 henkilötyövuotta. Hervantaan ja Kaukajärvelle siirtyvät olemassa olevat henkilöstöresurssit Hervannasta Kupolin nykyisistä tiloista sekä Annalan nuorisotilasta.

Valmistelija:

Liikunta- ja nuorisajohtaja Jukka Etu-Seppälä, jukka.etu-seppala@tampere.fi, puh. 050 342 2812

Nuorisovaltuuston aloite nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi

Tampere on Suomen kolmanneksi suurin kaupunki, jossa asuu jopa noin 86 000 alle 29-vuotiasta lasta ja nuorta. Tampereella ihmetellään, miksi nuoret voivat huonosti, vaikka selkeitä syitä tähän kyllä löytyy: esimerkiksi kaupungin nuorisotyöhön kohdistetut varat nuorten lukumäärään suhteutettuna ovat Tampereella huomattavasti pienemmät kuin muissa Suomen suurissa kaupungeissa. Jos Tampereen kaupunki ei halua, että yhä useampi nuori Tampereella syrjäytyy tai voi pahoin, niin kaupungin täytyy ensi vuoden talousarviossa nuorisopalveluihin ehdottomasti kohdistaa vielä nykyistäkin enemmän resursseja ja toimintamahdollisuuksia.

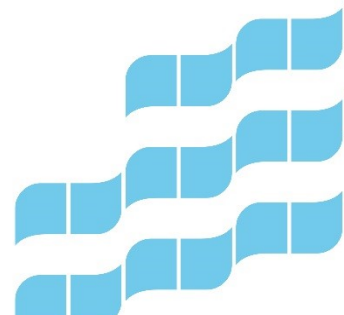
Nuoret tarvitsevat omia tiloja, sillä leikkipuistoissa, parkkipaikoilla ja kauppakeskuksissa oleskelu häiritsee muita, eivätkä nämä paikat ole nuorillekaan oleskeluun ihanteellisia taikka tähän tarkoitettuja. Nuoret kuitenkin kokoontuvat näihin paikkoihin, koska heillä ei välttämättä ole muita paikkoja missä oleskella. Nuorisokeskukset ovat turvallisia ja erittäin tärkeitä oleskelupaikkoja nuorille, sillä niissä nuoret voivat vahvistaa sosiaalisia verkostojaan koulunkin ulkopuolella. Valitettavasti moni nuori ei kuitenkaan tiedä näiden tilojen aukioloajoista tai edes olemassaolosta, joten nuorisokeskusten toiminnasta pitäisi tiedottaa aiempaa paremmin muun muassa lähialueen kouluissa. Tamperelaiset koulut voisivat myös tehdä enemmän yhteistyötä nuorisokeskusten kanssa esimerkiksi järjestämällä erilaisia tapahtumia.

Nuorisovaltuuston mielestä olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa nuorisokeskuksia lähelle sellaisia sijainteja, joiden välittömässä läheisyydessä nuoret oleskelevat. Näin ollen esimerkiksi kauppakeskukseen sijoitettava nuorisokeskus olisi perusteltu. Lisäksi kaupungin nuorisopalveluiden käyttöön on hankittu matkailuauto, joka toimii liikkuvana nuorisotilana. Se on osoittanut toimivuutensa nuorten antaman palautteen perusteella sekä saavutettavuuden osalta. Liikkuva nuorisotila tuo nuorisotyön sellaisessa muodossa nuorten luokse, jota on kaivattu Tampereen kaupungissa jo pitkään. Siksi nuorisovaltuusto ehdottaakin toisen liikkuvan nuorisotilan hankkimista Tampereen kaupungin nuorisopalveluille, jotta jalkautuva nuorisotyön toteuttaminen olisi nykyistä kätevämpää ja helpompaa. Myös nuorisokeskusten aukioloaikoja olisi hyvä lisätä viikonloppuihin ja pidentää arkisin ilta-aikaan.

Nuorisotyönohjaajat toteuttavat nuorisotyötä kaupungilla. He muun muassa mahdollistavat, ovat läsnä, keskustelevat, auttavat ja mahdollistavat nuorille erilaisia sekä tärkeitä asioita. Nuorisotyönohjaajien määrää tulisi lisätä, jotta jokainen tamperelainen nuori tulisi kohdatuksi yksilönä. Erityisesti jalkautuvaa nuorisotyötä tulisi lisätä eri puolille kaupunkia.

Nuorisovaltuuston kokee, että kaupungin tulisi tehdä organisaatiomuutos ja sijoittaa Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön kaupungin nuorisopalveluihin. Tällöin Suomen nuorisolain määrittelemä alle 29-vuotiaat nuoret olisivat samojen palveluiden piirissä, jolloin nuorisotoiminnan organisointi kaupunginlaajuisesti olisi helpompaa. Samalla nuoret aikuiset tulisivat huomioiduksi palveluissa nykyistä paremmin. Tampereen kaupungissa on tällä hetkellä heikosti palveluita ja tiloja nuorille aikuisille, mutta hekin kaipaavat paikkoja oleskella, tavata uusia ihmisiä ja keskustella jonkun aikuisen kanssa. Vähintään kaupungin tulisi tehdä nykyistä tiiviimpää yhteistyötä nuorisotoimintaa harjoittavien yksiköiden kanssa, jotta kaikki nuoret pääsevät palveluiden piiriin saumattomasti, eivätkä palveluketjut katkea jossain vaiheessa nuoren elämää. Nuorisopalveluiden tulisi myös tehdä tiivistä yhteistyötä muiden nuorisotyötä järjestävien toimijoiden kanssa, jotta nuorisotoiminta olisi Tampereella toimivaa, saumatonta ja nuoret tavoitettavaa.

Nuorisovaltuuston aloitteessa sivistys- ja kulttuurilautakunnan alaisen nuorisajaoston perustamiseksi Tampereen kaupunkiin mainitaan nuoria koskeviin asioihin liittyvän päätöksenteon siirtämisen kollektiivisesti yhden toimielimen käsiteltäväksi. Tämä mahdollistaisi resurssien kohdentamisen nuoria koskeviin palveluihin ja edistäisi nuorille suunnattujen toimintojen kehittämisen kokonaisvaltaisesti.

 TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

Nuorisovaltuusto toivookin, että nuorisajaoston roolia Tampereen kaupungin päätöksenteossa tulisi kehittää yhdessä nuorisopalveluiden ja sivistyspalveluiden palvelualueen kanssa tämän aloitteen käsittelyn yhteydessä.

Nuorisovaltuusto edellyttää, että Tampereen kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin nuorisopalveluiden resurssien lisäämiseksi.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston puolesta,

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Arttu Vuori

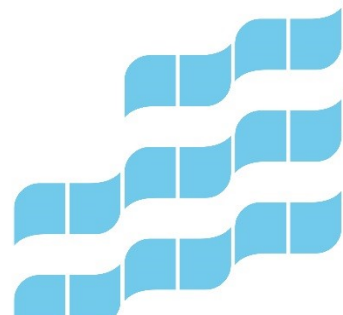
Lisätietoja:

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto

nuorisovaltuusto@tampere.fi

www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 6.9.2022.

Valtuustoaloite tuen lisäämiseksi julkisille saunoille – Jouni Ovaska

Valtuutettu Jouni Ovaska esittää 30.1.2023 jättämässään aloitteessa, että julkisille saunoille tulisi osoittaa nykyistä enemmän kaupungin tukea. Lisäksi Ovaska vaatii kaupunkia tekemään saunaselvityksen, jossa on kartoitettava saunomista, saunomisen tapoja ja perinteitä osana aineetonta ja elävää suomalaista ja tamperealaista kulttuuriperintöä.

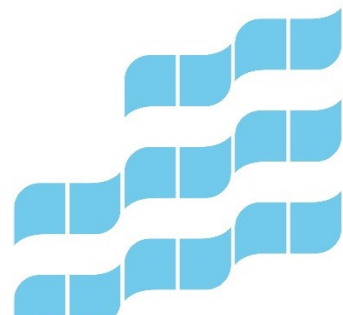
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (aiemmin sivistys- ja kulttuurilautakunta) päättää vuosittain avustuksesta talviuintitoiminnan järjestämiseksi. Talviuintisaunojen hoitoavustusta myönnetään yhdistyksille, jotka ovat vuokrasuhteessa Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kanssa, ja jotka ovat ottaneet vastuun tilojen kunnossapidosta ja toiminnan järjestämisestä määritellyllä lähialueella erillisen vastuunjako-aulukon mukaisesti. Avustustoiminnalla mahdollistetaan talviuintisaunatoiminnan kohtuulliset asiakasmaksut. Avustustoimintaan sovelletaan Tampereen kaupungin avustusten ja apurahojen yleisiä periaatteita (kaupunginhallitus 19.9.2022, § 367) sekä Tampereen kaupungin liikunta-avustusten myöntämisperusteita (sivistys- ja kulttuurilautakunta 14.2.2023 § 28)

Kaupunginvaltuusto päättää avustuksiin käytettävissä olevista määrärahoista talousarviosta päättämisen yhteydessä. Talviuintitoiminnan avustamisen määrärahoja on vähennetty viime vuosina muun muassa Tampereen kaupungin talouden tehostamistoimenpiteenä.

Liikunnan ja nuorisoyhteisöjen palveluryhmä kannattaa laajemman saunaselvityksen toteuttamista ja asukkaiden tarpeiden kartoittamista. Selvityksen toteuttamiselle ei kuitenkaan ole osoitettu erillistä rahoitusta Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa. Erillistä avustusta julkisille saunoille (muille kuin talviuintisaunatoimintaa harjoittaville) ei ole suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2024.

Valmistelijat:

Liikunta- ja nuorisoyhteisöjen johtaja Jukka Etu-Seppälä, jukka.etu-seppala@tampere.fi, puh. 050 342 2812
Suunnittelija (liikuntapalvelut) Anna Henttonen, anna.henttonen@tampere.fi, puh. 040 660 2057

Valtuustoaloite: Enemmän tukea julkisille saunoille

Terveellinen ja sosiaalinen talviuintiharrastus on Tampereella kovassa kasvussa. Monet saunat ovat joutuneet tänä talvena rajoittamaan asiakasmääriään kävijäennätysten rikkoutuessa.

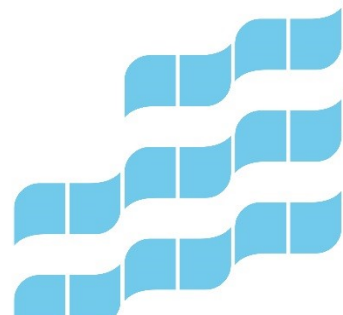
Tampere on valittu vuonna 2018 Suomen saunapääkaupungiksi. Jotta voisimme entistä paremmin tarjota kaupunkilaisille ja turisteille elämyksellisiä saunakäyntejä, on tukea julkisille saunoille kasvatettava ja kartoitettava alueen saunojen ja asiakkaiden tarpeet. Nyt saunatuesta on leikattu.

Saunoista pitää tehdä myös Tampereen vetovoimatekijä. Pääkaupunkiseudulla katsotaan kateellisina, mihin Tampere on kyennyt myös saunojen osalta. Siksi laajempi saunaselvitys on tarpeen.

Selvityksessä on kartoitettava elävää, aineetonta kulttuuriperintöämme, johon liittyvät myös saunomisen tavat ja perinteet. Saunotuspalveluita on arvioitava kokonaisuutena yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

Esitän, että Tampere vahvistaa rooliaan Suomen saunapääkaupunkina lisäämällä tukea julkisille saunoille ja kartoittamalla asukkaiden tarpeita.

Jouni Ovaska
Kaupunginvaltuutettu

Valtuustoaloite uimahallin rakentamiseksi Linnainmaalle – Aila Dündar-Järvinen

Valtuutettu Aila Dündar-Järvinen esittää 20.2.2023 jättämässään aloitteessa, että Linnainmaan kaupunginosaan tulee pikimmiten rakentaa esteetön ja helposti saavutettavissa oleva uimahalli.

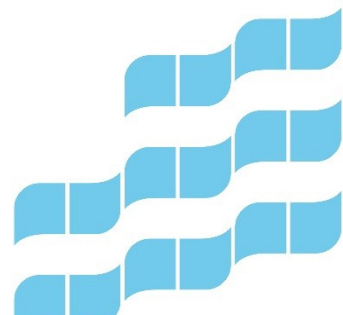
Sivistys- ja kulttuurilautakunta on kokouksessaan 14.6.2022 hyväksynyt Tampereen kaupungin liikunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2022–2035. Palveluverkkosuunnitelmassa on toimenpide-ehdotuksena uimahalliverkon kehittäminen ja toteuttamisjärjestys. Ensisijainen tarve on tunnistettu koillisen palvelualueen uimahallille. Linnainmaan kaupunginosa sijaitsee kyseisellä palvelualueella.

Rakentamisajankohtaa koillisen palvelualueen uimahallille liikunnan palveluverkkosuunnitelmassa ei ole määritelty. Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä vastaa palvelutilaverkkojen suunnittelusta ja kehittämisestä. Tilahankkeet esitetään vuosittain laadittavassa talonrakennusohjelmassa.

Liikunnan ja nuorison palveluryhmä kannattaa alueen asukkaiden sekä eri käyttäjäryhmien tarpeiden ja toiveiden huomioimista jo suunnitteluvaiheessa. Aloitteen sisältämillä toimenpiteillä ei ole osoitettu erillistä rahoitusta Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelijat:

Liikunta- ja nuorisajohtaja Jukka Etu-Seppälä, jukka.etu-seppala@tampere.fi, puh. 050 342 2812
Suunnittelija (liikuntapalvelut) Anna Henttonen, anna.henttonen@tampere.fi, puh. 040 660 2057

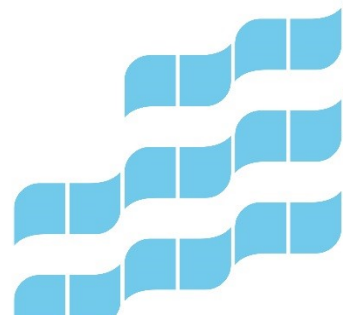
Valtuustoaloite uimahallin rakentamiseksi Linnainmaalle

Linnainmaa on noin 6 000 asukkaan kaupunginosa Itä-Tampereella, noin kuuden kilometrin päässä kaupungin keskustasta. Linnainmaan rakennuskanta koostuu lähinnä 1950–1960-luvuilla rakennetuista omakotitaloista sekä uudemmista omakoti-, kerros- ja rivitaloista. Linnainmaan keskuksen muodostaa Koilliskeskus, josta kehitetään Tampereen kolmatta aluekeskusta; se palvelee linnainmaalaisten lisäksi myös muiden itäisten kaupunginosien asukkaita. Linnainmaalla on kaksi päiväkotia, yhtenäiskoulu, terveysasema, nuorisotila ja kirjasto. Linnainmaalla on ympäri vuorokauden avoinna olevia marketteja, joiden yhteydessä toimii niin kaupallisia kuin julkisiakin palveluita. Lisäksi löytyy muutama liikuntakeskus ja kuntosali. Linnainmaan alue on luonnonläheinen, metsäpolut ja ulkoilumahdollisuudet ovat lähellä.

Alueelle on laadittu kaupungin toimesta kehittämissuunnitelma, johon kuuluu tulevaisuudessa raitiotien rakentaminen. Raitikan reitin on suunniteltu kulkevan Taysilta eteenpäin Linnainmaan läpi aina Kangasalan puolella sijaitsevan Lamminrahkan alueelle saakka. Koilliskeskus on vahva painopistealue Tampereen pormestariohjelmassa vuosille 2021-2025. Raitiotien seudullisen yleissuunnitelman yhteydessä laaditun alustavan arvion mukaan Pirkkala- Koilliskeskus -ratahaara on mahdollista rakentaa jo v. 2025-2028. Kaupunki kaavailee myös hyvinvointikeskukselle ja sen palveluille keskeisempää paikkaa Koilliskeskuksen vaihtopysäkin lähiympäristöstä. Koilliskeskuksen aktiivinen keskipiste muodostuisi raitiotien vaihtoterminaalien ympärille. Terminaalien sijoituspaikka olisi K-Citymarketin edessä Mäentakusenkadulla.

Linnainmaalle on noussut vuosien aikana vanhojen omakotitalojen rinnalle kerrostaloasuntoja tuhansille ihmisille. Koilliskeskuksen alueelle tulisi kehittämissuunnitelmaluonnoksen pohjalta arvioiden noin 4000 uutta asukasta. Suunnitelmassa on varaus myös uimahallille, jota alueen pitkäaikaisemmat asukkaat ovat odottaneet innokkaasti jo liki 20 vuotta. Uimahallivaraus on Aitolahdentien ja Heikkilänkadun kulmassa olevalla metsäsaarekkeella, jota monet paikalliset kutsuvatkin uimahallin tontiksi. Uimahalli on tärkeä liikuntapaikka, joka tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia eri-ikäisille ja eri kuntoisille ihmisille. Tampereella on tällä hetkellä useita uimahalleja, mutta Linnainmaan alueella ei ole omaa uimahallia, vieläkään. Linnainmaan asukkaat ovat odottaneet vuosia omaa uimahallia. Alueen kehittyessä ja kasvaessa tulee kaupungin tarjota alueen asukkaille helpompi pääsy liikuntapalveluihin. Uimisen psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen liittyvät positiiviset vaikutukset ovat kiistattomat. Linnainmaan uimahallin rakentamisella olisi monia positiivisia vaikutuksia Itä- Tampereen asukkaille. Se lisäisi liikuntamahdollisuuksia ja parantaisi alueen asukkaiden hyvinvointia. Lisäksi se toisi alueelle uusia työpaikkoja ja elvyttäisi alueen taloutta. Uimahallin kaavavarauksena on jo olemassa ja sen pohjalta tulee edetä päätös-, suunnittelu-, ja rakentamisvaiheeseen. Olisi hyvä, että asukkaat otetaan mukaan uimahallin suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa. Tapoja on monia, mm. asukaskyselyt, asukastilaisuudet, verkkokeskustelut, asukasraadit ja työpajat.

Uimahallin tulee olla esteetön ja helposti saavutettavissa erityisesti liikuntarajoitteisille henkilöille. Uimahallin sisustus ja tilajärjestelyt tulee suunnitella kestäviksi ja helppohoitaisiksi, jotta tilojen ylläpito on kustannustehokasta. Lisäksi tilan tulee olla energiatehokas ja ympäristöystävällinen. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi valitsemalla

kestäviä rakennusmateriaaleja ja suunnittelemalla energiatehokas ilmanvaihtojärjestelmä. Tilan suunnittelussa on huomioitava myös asiakkaiden turvallisuus ja viihtyvyys. Tilan tulee olla monikäyttöinen ja tarjota erilaisia liikuntamahdollisuuksia eri-ikäisille ja eri kuntoisille ihmisille. Uimahallin suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös alueen asukkaiden tarpeet ja toiveet.

On tärkeää, että uimahallin rakentamisen kustannukset arvioidaan realistisesti ja että kaupunki varaa riittävästi varoja hankkeen toteuttamiseen. Uimahallin rakentamiseen tulee varata riittävät määrärahat kaupungin budjetissa. Investointi on merkittävä, mutta se palvelee alueen asukkaita pitkällä aikavälillä. Uimahalli tulee suunnitella energiatehokkaaksi ja ympäristöystävälliseksi, jotta sen ylläpito on kestävä ja ympäristön kannalta mahdollisimman vähän kuormittavaa. Tampereen kaupunki voi myös harkita erilaisia rahoitusratkaisuja yhdessä muiden sidosryhmien kanssa, jotta uimahallin rakentamisen kustannukset saadaan katettua. Uimahallin rakentamisen rahoitusta voidaan myös jakaa useiden eri tahojen kesken. Tampereen kaupunki voi esimerkiksi hakea avustuksia valtiolta tai yksityisiltä sijoittajilta. Lisäksi kaupunki voi hakea yhteistyökumppaneita, kuten yrityksiä tai järjestöjä, jotka voivat osallistua rakentamisen rahoitukseen. Uimahallin yhteyteen voidaan liittää muitakin toimintoja ja palveluja. Tampereen kaupunginhallitus pitää investointiseminaarin 14.8.2023. Uimahallin rakentaminen Linnainmaalle voidaan ottaa tuossa yhteydessä käsittelyyn.

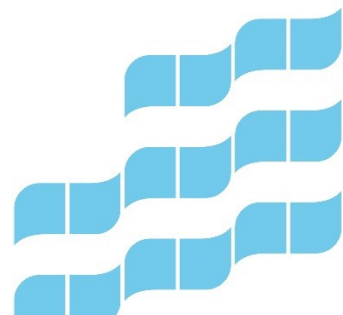
Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta (VATENK) on lähestynyt allekirjoittanutta huolestuneena, että kaikista Tampereen uimahalleista puuttuu lämminvesiallas, joissa vammais- ja potilasjärjestöjen kuntoryhmät voisivat ylläpitää fyysistä työ- ja toimintakykyään. Pyynikin uimahallissa lämminvesiallas on, mutta sinne ei kaupunki pysty osoittamaan yhdistyksille vesijumppavuoroa. Lämminvesiallas on kuitenkin osalle ainoa mahdollisuus käyttää uimahalleja. Sama vetoamus on lähetetty kaupungille, tuloksetta. Uimahalleissa tulee ottaa huomioon erilaisten käyttäjien tarpeet. Etenkin lämpimässä vedessä toteutetusta liikunnasta katsotaan olevan hyötyä monille erityisryhmille. Tampereella on kuitenkin iso joukko ihmisiä, joille normaali uimahallin veden lämpötila on liian alhainen. Monet sairaudet ja vammat ovat sen laatuista, että ne ärtyvät tai vaivat pahenevat viileässä vedessä. Lämminvesialtaan veden lämpötilan on oltava vähintään +28 /+31 astetta. Lämminvesialtaassa harjoittelu parantaa toimintakykyä turvallisesti eri sairauksien, leikkausten sekä vammojen kuntoutuksessa. Monissa Tampereen ympäristökunnissa lämminvesiallas on myös potilas- ja vammaisyhdistyksien käytössä, mutta esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta korostavalta Tampereelta vammais- ja potilasjärjestöjen käyttöön soveltuva lämminvesiallas puuttuu kokonaan. Linnainmaan uimahalliin tulisi varata myös lämminvesiallas sitä tarvitseville.

Esitän, että Tampereen kaupunki ryhtyy nopealla aikataululla valmistelemaan päätöstä uimahallin rakentamiseksi Linnainmaalle ja varaa talousarvioon määrärahan. Uimahallin rahoitusmalleja on hyvä selvittää. Uimahallin tulee vastata eri väestöryhmien tarpeita. Kaupunki voi myös avata suunnittelukilpailun uimahallin rakentamiseksi.

Tampereella 20.2.2023

Aila Dünder-Järvinen

Kaupunginvaltuutettu (sd)

Nuorisovaltuuston aloite Nuorisopassin laajentamisesta

Tampereen nuorisovaltuusto esittää kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.5.2023 jättämässään aloitteessa, että Nuorisopassin käyttöä laajennetaan koskemaan myös toisen asteen opiskelijoita sekä samalla harrastusrahaksi ladattavaa summa tasattaisiin siten, että kaikilla oppilailla ja opiskelijoilla olisi samansuuruinen summa käytettävissä lukuvuosittain.

Tampereen Nuorisopassin kohderyhmän rajaamisen taustalla ja perusteena on THL:n kouluterveyskyselyn (2019) tuloksista esiin noussut havainto, että yläkoululaisilla aktiivinen harrastaminen on merkittävästi vähäisempää kuin alakoululaisilla. Kouluterveyskyselyn vastausten mukaan kulttuuria ja taidetta harrasti 4.-5.-luokkalaisista viikoittain 80 prosenttia, kun 8.-9.-luokkalaisista vastaava luku oli noin 55 prosenttia. Lisäksi vastauksissa ilmeni, että liikuntaa harrasti vähintään tunnin päivässä 4.-5.-luokkalaisista noin 40 prosenttia. Yläkoululaisten vastaukset kertoivat, että 8.-9.-luokkalaisista liikuntaa harrasti vähintään tunnin päivässä vain noin 20 prosenttia.

Nuorisopassi -etus on otettu käyttöön tamperelaisille nuorille vaiheittain vuodesta 2020 alkaen. Nuorisopassi -sovellusta pilotoitiin 2020 7. luokan oppilaille syksyllä 2020 viidessä koulussa, joissa kouluterveyskyselyn mukaan harrastaminen oli suhteellisesti vähäisempää kuin muissa kouluissa. Vuonna 2021 Nuorisopassi -sovelluksen piirissä olivat kaikki tamperelaiset 7.- ja 8.-luokkalaiset. Koronavuodesta johtuen nuorten harrastamiseen kohdennettu määräraha pyrittiin käyttämään täysimääräisesti, minkä vuoksi sovelluksen piirissä olivat poikkeuksellisesti myös toisen asteen 2. ja 3. vuoden tamperelaisopiskelijat. Vuodesta 2022 Nuorisopassi -sovelluksen piirissä ovat olleet kaikki tamperelaiset yläkouluikäiset 7.-9.-luokkalaiset.

Nykyisin Nuorisopassi -sovelluksen kautta yli 60 toimijaa tarjoaa noin 250 erilaista harrastusmahdollisuutta lapsille ja nuorille. Kaikki tamperelaiset 7.-9.-luokkalaiset ovat Nuorisopassi -sovelluksen piirissä. Saldoa ladataan sovellukseen 7. luokan syksystä alkaen 9. luokan kevääseen asti. Nuorisopassi -sovellukseen ladattavat saldot ovat:

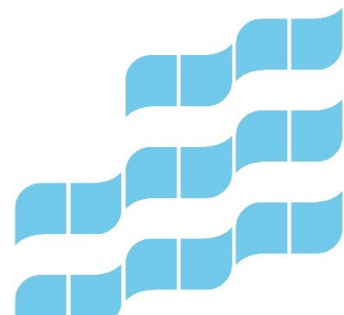
- 7. luokan syksy 50 euroa
- 7. luokan kevät ja 8. luokan syksy, yhteensä 100 euroa / vuosi
- 8. luokan kevät ja 9. luokan syksy, yhteensä 100 euroa / vuosi
- 9. luokan kevät 50 euroa

Yhteensä yläkoulun aikana tamperelaisnuorten harrastamista tuetaan Nuorisopassi -sovelluksen kautta siis 300 eurolla.

Tampereen kaupungin talousarviossa 2023 Nuorisopassitoimintaan on kohdennettu 240 000 euroa. Nuorisopassi -sovelluksen käyttämahdollisuuden piiriin kuuluu 6400 tamperelaista 7.-9.-luokkalaista, joista etuuden on ottanut käyttöön yli 60 prosenttia.

Tampereella käytössä oleva Nuorisopassi -sovellus on valtakunnallinen. Järjestelmän tuottaa ja ylläpitää Otium Innovations Oy. Tampereen lisäksi Nuorisopassi -sovellusta käyttää 17 kuntaa, muun muassa Turku, Pori ja Rauma. Sovelluksen käytön periaatteista kukin kunta päättää itsenäisesti. Tampereella Nuorisopassi -sovelluksen käyttökustannukset vuositasona ovat noin 6000 euroa, mikä on riippuvainen Nuorisopassi -sovelluksen käyttäjämäärästä.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esitetään Nuorisopassin laajentamista toisen asteen opiskelijoille. Tampereella toisen asteen oppilaitoksissa opiskelee (lukuvuosi 2022-2023) noin 10 000 opiskelijaa, joista noin 60 prosenttia eli 6000 opiskelijaa on tamperelaisia. Nuorisopassi -sovelluksen laajentaminen tamperelaisille toisen asteen opiskelijoille edellyttää etuuden laajentamiseksi periaatepäätöksiä, lisämäärärahaa ja hallinnon organisointia.

Ensisijaisesti tulisi linjata, koskeeko Nuorisopassi -sovelluksen etuus tamperelaisia toisen asteen opiskelijoita sekä tamperelaisissa oppilaitoksissa että muissa Tampereen Tredun hallinnoimissa yksiköissä Tampereen ulkopuolella. Lisäksi tulisi linjata, koskeeko etuus kaikkia tamperelaisia toisen asteen opiskelijoita riippumatta koulutuksen järjestäjästä ja oppilaitoksen sijainnista.

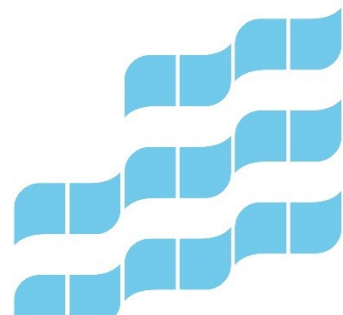
Tampereella on toisen asteen opiskelijoista noin 60 prosenttia tamperelaisia, eli noin 6000. Esimerkki kustannusarviosta: mikäli kaikille tamperelaisille ja Tampereella opiskeleville toisen asteen opiskelijoille kohdennetaan Nuorisopassi -etuutta 100 euroa lukuvuoden aikana, on vuosikustannus noin 600 000 euroa. Lisäksi sovelluksen ylläpito edellyttää 9300 euron kustannusta vuosittain, joko laajentamalla Nuorisopassi -sovelluksen käyttöä uusille kohderyhmille tai ottamalla käyttöön Otium Innovations Oy:n erityisesti toisen asteen opiskelijoille kohdennettu Fredo App -sovellus. Fredo App -sovellus hyödyntää Nuorisopassin hallintajärjestelmää.

Toisen asteen opiskelijoiden Nuorisopassi -etuuden laajentaminen edellyttää erillistä määrärahaa etuuden maksamiseksi, sovelluksen ylläpitämiseksi ja järjestelmän hallinnon toteuttamiseksi. Tampere Junior -kehitysohjelman kausi päättyy vuoden 2023 lopussa. Mikäli Nuorisopassi etuutta laajennetaan toisen asteen opiskelijoiden käyttöön, tulee etuuteen kohdentuvan määrärahan lisäksi huomioida sovelluksen hallinnointi ja organisoida toiminta kaupunkiorganisaatiossa elinvoima- ja osaamislautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan yhteistyössä.

Aloitteen sisältämillä toimenpiteillä ei ole osoitettu erillistä rahoitusta Tampereen kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Valmistelija:

Leena Viitasaari, suunnittelujohtaja (Tampere Junior), leena.viitasaari@tampere.fi, puh. 050 553 8672

TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

Aloite Nuorisopassin laajentamisesta

Päiväys 3.5.2023

Tamperealaisilla yläkouluikäisillä on mahdollisuus käyttää Nuorisopassia uusiin harrastuksiin tutustumiseen, elämyksiin ja aktiviteetteihin. Nuorisopassin tarjoamat mahdollisuudet eivät kuitenkaan ole tasa-arvoisia kaikkia nuoria kohtaan. Yhdeksäsluokkalaisille Nuorisopassin kesto on puolet lyhyempi kuin seitsemäs- ja kahdeksäsluokkalaisille. Nuorisopassin saldo myös vaihtelee käyttäjän luokka-asteen mukaan. Toisen asteen opiskelijoille mahdollisuutta Nuorisopassiin ei tarjota lainkaan.

Nuorisovaltuusto haluaa aloitteellaan laajentaa mahdollisuutta Nuorisopassin käyttöön myös toisen asteen opiskelijoille. Lisäksi olisi tärkeää, että jokainen Nuorisopassin käyttäjä saisi saman määrän rahaa käyttöönsä, joka saavutettaisiin rahojen tasapuolisemmalla kohdentamisella. Nämä toimet vaatisivat, että Nuorisopassiin ja Tampere Junior -kehitysohjelmaan budjetoitaisiin lisää rahaa.

Nuorisovaltuustolle on perusteltu Nuorisopassin ikähaarukkaa sillä, että yläasteikään tultaessa harrastuksesta poisjättäytyviä on eniten. Kuitenkin monelle yksinasuvalle lukio- tai ammattikouluopiskelijalle Nuorisopassin käyttömahdollisuus tarjoaisi paljon lisää edellytyksiä harrastamiseen, kun ei tarvitsisi miettiä aktiviteettien vaikutusta omaan talouteen. Vaiheessa, jossa nuori alkaa itsenäistymään taloudellisesti, olisi tärkeää, että nuorta tuetaan myös harrastamiseen ja kulttuuriin, ja että jokaisella nuorella olisi mahdollisuus käyttää näitä palveluita hyväkseen vapaa-ajan hyvinvointiinsa ystäviensä kanssa.

Nuorisopassin pitäisi olla tasavertainen jokaiselle nuorelle. Hankkeen nimi on Nuorisopassi, ei Yläastepassi. Myös toisen asteen opiskelijat kuuluvat nuorisoon ja ansaitsevat tukea harrastamiseen ja vapaa-ajan aktiviteetteihin. Jos haluamme saada lisää nuoria kiinnostumaan kulttuurista, saada nuoria liikkumaan enemmän ja saada heille jotain muuta tekemistä ostoskeskuksissa hengailun rinnalle, olisi Nuorisopassin laajentaminen hyvä, konkreettinen ja kannustava keino näihin asioihin puuttumiseen.

Nuorisopassin laajentaminen lisäisi toisen asteen opiskelijoiden harrastamista, urheilemista ja kiinnostusta esimerkiksi kulttuuria kohtaan. Nuorisopassin laajentaminen voisi myös toimia vetovoimatekijänä Tampereen kaupungille. Nuorisopassin laajentaminen ja sovelluksessa olevan summan tasaaminen ikäluokkien kesken edistäisi nuorten välistä harrastamisen tasa-arvoa. Nuorisovaltuusto olisi myös mielellään mukana viestimässä Nuorisopassin käyttömahdollisuudesta nuorille, jotta mahdollisimman moni hyödyntäisi etuuttaan.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää, että Nuorisopassi laajennetaan tamperelaisiin toisen asteen opiskelijoihin ja että sovelluksessa oleva rahasumma tasattaisiin, jotta kaikilla olisi saman verran rahaa käytössään.

Lisätietoja

Tampereen Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto@tampere.fi

